

Kirkeminister har jo netop erklæret, at han i det Væsentlige anerkjenner Anordningens Indhold og paa ingen Maade vilde rokke det. Der blev af Ministeren selv reist Spørgsmaal om nogle enkelte Smaaforandringer; ja, den ærede Minister bekendte, at der var Punkter i Loven, som han først idag havde lagt Mærke til, skjøndt det synes mig, at det var noget seent. Det skal jeg imidlertid ikke nærmere indlade mig paa, men de Enkeltheder, hvorom Ministeren talte, vedrøre ikke Anordningens væsentlige Karakter. Hovedspørgsmaalet er og bliver en Forandring af Formen, og der maae de ærede Medlemmer, som hidtil have troet, at Tingene er saa ringe, saa uskyldig, dog lægge Mærke til, at saadanne Spørgsmaal, om Noget har Betydning eller ikke, kan man ikke afgjøre efter sit eget Skjøn alene; der gjælder det om at tage Hensyn til de modstaaende Meninger, og disse ere, om end ikke stærkt repræsenterede her i Landstinget, saa dog, det tør jeg sige, meget stærkt repræsenterede udenfor Thinget. Det gjælder her ikke om at komme til et Resultat i Tal, det falder mig ikke ind at ville indlade mig paa, hvilken Mening det i Folket vilde være den stærkeste, dersom vi skulde gaae til en Afstemning om dette enkelte Punkt, men jeg siger, i saadanne Spørgsmaal som disse, i Kirkelige Frihedsspørgsmaal gjælder det netop, som den nysnævnte ærede Landstingsmand meget smukt og rigtigt har fremhævet, om at gaae varsomt frem, der gjælder det om ikke at røkke det, der allerede er vundet, for tilsyneladende at opnaae noget Mere. Det gjælder om, ikke at sætte disse modstaaende Kræfter i en stærkere Bevægelse, end de ellers vilde være i, det gjælder om at give Rum, give Tid og Ro for den aandelige Besindelse og Udvikling, uden hvilken slige Spørgsmaal dog ikke kunne bringes til nogen helbig Løsning. Det, som af det høitærede Medlem blev fremhævet imod Kirkeministeren, nemlig, at der ikke i Anordningen efter dens Form og Tankegang væsentlig var Spørgsmaal om, hvad der skulde paalægges Præsterne, men derimod væsentlig

om Menigheds-Medlemmernes Stilling, troer jeg var berettiget, som det blev fremhævet mod Ministeren, men det har aabenbart ikke nogen Indflydelse paa Spørgsmaalet, om Indholdet skal træde frem i Anordnings- eller Lovsform, thi den Omstændighed, at det er Menighedsmedlemmernes Ret, hvorom det dreier sig, kan naturligvis ikke gjøre Sagen til et borgerligt Lovgivningsanliggende. Til Slutning skal jeg endnu bemærke dette. Hvis jeg havde Tvivl, om Anordningen saa indenfor Regeringens Myndigheds Grændser — jeg kan vel forstaae en Tvivl i saa Henseende, jeg kan forstaae, at der er dem, der mene, at Regeringen var inkompetent til at give en saadan Anordning —, hvis jeg, som sagt, tvivlede om Regeringens Myndighed til at udstede en slig Anordning, saa var det en anden Sag; men dersom man erkjenner, at Regeringen kunde gjøre det, uden at overskride sin Myndigheds Grændser, saa er det, at de Betragtninger, hvilke jeg har gjort gjældende, komme frem. Og jeg for mit Vedkommende holder nu for, at Regeringen maatte kunne gjøre det. Ganske vist ere saadanne Spørgsmaal om Grændsen mellem Lovens og Anordningens Omraade ofte vanskelige; men ligesom jeg i det Hele sympatiserer med den Regering, som med god Samvittighed og med Kraft hævder sin Ret, saaledes staaer det for mig, som om de Spørgsmaal, der her ere løste ad administrativt Veie, uden Krænkelse af Grundloven maatte kunne løses i denne Form, thi de enkelte i Livet forekommende Spørgsmaal maatte dog vistnok kunne løses ad administrativt Veie paa den i Anordningen betegnede Maade, og jeg seer da ikke, hvad der skulde være til Hinder for, at Resultaterne samlede og traadte frem i Anordningsform. Fra dette Synspunkt er det, jeg troer, at Kirkestyrelsen var kompetent til at udstede en saadan Anordning, om jeg end her gentager, at Spørgsmaalet er tvivlsomt. Jeg har saaledes forklaret for det høie Thing, hvorfor jeg, saaledes som Kirkestyrelsesspørgsmaalet for Tiden staaer, ikke kan tilraade at oversføre